

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Συνήλθε στην έδρα της στις 18-10-2019 με την εξής σύνθεση:
Μαρία-Ελένη Σιδέρη – Πρόεδρος, Σταυρούλα Κουρή - Εισηγήτρια και
Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου, Μέλη.

Για να εξετάσει το αίτημα αναστολής το οποίο σωρεύεται στην από
9-10-2019 (ημεροχρονολογία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του
διαγωνισμού Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό
Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)
1228/9-10-2019 της εταιρίας με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο
«.....», νομίμως εκπροσωπούμενης, ως και

Για να εξετάσει το αίτημα αναστολής το οποίο σωρεύεται στην από
10-10-2019 (ημεροχρονολογία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του
διαγωνισμού Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό
Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)
1235/11-10-2019 της εταιρίας με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο
«.....», νομίμως εκπροσωπούμενης,

Κατά της αναθέτουσας αρχής «.....», νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Σταυρούλα
Κουρή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1228/2019 Προδικαστική
Προσφυγή της η προσφεύγουσα «.....» επιδιώκει την ακύρωση της απόφασης
της αναθέτουσας αρχής με αρ. Φ.830/ΑΔ 4494/Σ.1145 της 20^{ης}-9-2019
συνεδρίασης κατά το μέρος με το οποίο απέρριψε την προσφορά της, ενώ με
τη με την με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1235/2019 Προδικαστική Προσφυγή της η

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

προσφεύγουσα «.....» επιδιώκει την ακύρωση της αυτής ως άνω απόφασης της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος με το οποίο απέρριψε την προσφορά της και αιτείται περαιτέρω την απόρριψη των προσφορών των συμμετεχουσών εταιριών «.....», «.....» και «.....» για την ανάθεση της σύμβασης «.....». Περαιτέρω, αμφότερες οι προσφεύγουσες αιτούνται όπως ανασταλεί η εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης και η περαιτέρω πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας μέχρι την έκδοση απόφασης της Α.Ε.Π.Π. επί των ως άνω προδικαστικών προσφυγών.

2. Επειδή, με την υπ' αριθ. ....διακήρυξη προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάθεση της ανωτέρω σύμβασης «.....», CPV ..... Το αντικείμενο του διαγωνισμού αφορά στην ανάθεση της εκμετάλλευσης των κυλικείων και του εστιατορίου του ..... καθώς και των κυλικείων της ..... – ....., έναντι καταβολής μηνιαίου μισθώματος, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για ένα (1) συν ένα (1) επιπλέον έτος. Η ανάδειξη των αναδόχων θα γίνει ανά Μονάδα (.....). Η ανάθεση θα γίνει στο συμμετέχοντα που θα προσφέρει το υψηλότερο ποσοστό έκπτωσης επί των τιμών των βασικών ειδών. Η μίσθωση/εκμετάλλευση του συμβατικού αντικειμένου είναι διαιρετή και οι οικονομικοί φορείς δύνανται να προσφέρουν για το σύνολο των εκμεταλλεύσεων (του .....και της .....) ή μόνο για τις εκμεταλλεύσεις του .....[για τα δύο (2) κυλικεία και το εστιατόριο], ή μόνο για τις εκμεταλλεύσεις της ..... [για τα δύο (2) κυλικεία], η οποία και θα δηλωθεί κατά την κατάθεση της προσφοράς τους. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται: 1) για το σύνολο των εκμεταλλεύσεων του .....: $6.000,00\text{€} \times 12 = 72.000,00 \times 4 = 288.000,00\text{€}$ και 2) για το σύνολο των εκμεταλλεύσεων της .....: $1.200,00\text{€} \times 12 = 14.400,00 \times 4 = 57.600,00\text{€}$. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή, η οποία θα προκύψει από το υψηλότερο ποσοστό (%) έκπτωσης επί των τιμών των βασικών ειδών που ορίζονται στο προσηρητημένο στη διακήρυξη παράρτημα «Γ'» και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 15-5-2019. Η εν λόγω διακήρυξη απεστάλη στην ΕΕΕΕ την 4-4-2019, αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 5-4-2019 με ΑΔΑΜ .....και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) με Συστημικό Αριθμό α/α ..... Στο διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορά συνολικά έξι (6)

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

οικονομικοί φορείς, ήτοι «.....», «.....», «.....», «.....», «.....» και «.....». Η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού με το 24-7-2019 Πρακτικό Αξιολόγησης Δικαιολογητικών Συμμετοχής και Τεχνικών Προσφορών εισηγήθηκε την απόρριψη των τεχνικών προσφορών (και συνακόλουθα των προσφορών στο σύνολό τους) των οικονομικών φορέων «.....» και «.....» ως απαράδεκτες και την αποδοχή των δικαιολογητικών συμμετοχής, των τεχνικών προσφορών και των εγκαταστάσεων των οικονομικών φορέων «.....», «.....», «.....» και «.....», καθόσον διαπιστώθηκε η πληρότητα, ορθότητα και κανονικότητα αυτών, καθώς και η συμφωνία τους με τους αντίστοιχους όρους της διακήρυξης. Ακολούθως η ίδια Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού με το από 23-8-2019 Πρακτικό Αξιολόγησης των Οικονομικών Προσφορών εισηγήθηκε την αποδοχή των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων «.....», «.....», «.....» και «.....», την ανάδειξη του οικονομικού φορέα «.....» ως προσωρινού μειοδότη όσον αφορά στις Εκμεταλλεύσεις του .....[τα δύο (2) κυλικεία και το εστιατόριο] και την ανάδειξη του οικονομικού φορέα «..... .....» ως προσωρινού μειοδότη όσον αφορά στις Εκμεταλλεύσεις της ..... [δύο (2) κυλικεία]. Στη συνέχεια η αναθέτουσα αρχή με την προσβαλλόμενη με αρ. Φ.830/ΑΔ 4494/Σ.1145 απόφασή της: **1.** αποδέχθηκε την εισήγηση της Επιτροπής Διενέργειας σύμφωνα με το από 22 Ιουλ 19 Πρακτικό Αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και των Τεχνικών Προσφορών. **2.** Ενέκρινε, με βάση τα διαλαμβανόμενα στο από 22 Ιουλ 19 Πρακτικό της Επιτροπής: α. την αποδοχή των προσφορών των οικονομικών φορέων «.....», «.....», «.....» και «.....», καθόσον διαπιστώθηκε: (1) Η ορθότητα, πληρότητα και κανονικότητα των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και των Τεχνικών Προσφορών τους, σύμφωνα με τα κριτήρια και τις προβλέψεις της διακήρυξης. (2) Η υγειονομική καταλληλότητα των εγκαταστάσεών τους, δεδομένου ότι στον προβλεπόμενο έλεγχο που διενεργήθηκε από την Επιτροπή και με βάση τα Φύλλα Επιθεώρησης Βιομηχανιών-Τροφίμων που συμπληρώθηκαν, έλαβαν βαθμολογίες άνω του κατώτατου ορίου των 650 μονάδων που τίθεται στη διακήρυξη. Συγκεκριμένα οι οικονομικοί φορείς «.....», «.....», «.....» και «.....», έλαβαν βαθμολογίες 712, 769, 766 και 983 μονάδες, αντίστοιχα. β. Την απόρριψη των Τεχνικών Προσφορών και συνακόλουθα των προσφορών των οικονομικών φορέων «.....» και «.....», ως απαράδεκτες, λόγω υποβολής δικαιολογητικών κατά

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

παρέκκλιση των προβλέψεων της διακήρυξης, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα: (1) Τις παρατηρήσεις που διαπιστώθηκαν στα προσκομισθέντα δικαιολογητικά, κατά τα αναφερόμενα στο από 22 Ιουλ 19 Πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και των Τεχνικών Προσφορών, οι οποίες αφορούν στα κάτωθι: (α) Για τον οικονομικό φορέα «.....»: 1/ Το Πιστοποιητικό ISO 9001:2015 που κατέθεσε, έχει λήξει από τις 5 Ιουν 19 και ο οικονομικός φορέας δεν προσκόμισε σχετική αλληλογραφία που να αποδεικνύει την ισχύ του για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ούτε ενημέρωσε την Υπηρεσία για το εάν έχει ανανεωθεί ή εάν έχουν γίνει ενέργειες για την ανανέωσή του. 2/ Το Πιστοποιητικό ISO 22000:2005 που κατέθεσε, αναφέρει ως πεδίο εφαρμογής «.....» και δεν αφορά στην εγκατάσταση όπου θα γίνεται η παραγωγή των γευμάτων που θα διατίθενται στο εστιατόριο του ..... ήτοι στο παρασκευαστήριο που δήλωσε στην προσφορά του. (β) Για τον οικονομικό φορέα «.....», το Πιστοποιητικό ISO 22000:2005 που κατέθεσε, έχει λήξει από τις 11 Ιουν 19 και δεν τελεί σε γνώση της Επιτροπής είτε η ανανέωση του υπόψη πιστοποιητικού, είτε η εκδήλωση ενεργειών από τον οικονομικό φορέα για την ανανέωσή του. (2) Τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 1, παράγραφοι 1γ και 1στ του Παραρτήματος «Β» της διακήρυξης, όπου καθορίζονται τα πρόσθετα δικαιολογητικά που υποχρεούνται οι οικονομικοί φορείς να υποβάλουν, επί ποινή απόρριψης, στην Τεχνική τους Προσφορά, στα οποία, ειδικά για τα Πιστοποιητικά ISO προβλέπονται τα κάτωθι: (α) Η πιστοποίηση θα πρέπει να είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σε περίπτωση που το πιστοποιητικό βρίσκεται σε διαδικασία ανανέωσης, ο οικονομικός φορέας οφείλει να προσκομίσει τη σχετική αλληλογραφία που θα αποδεικνύει την ισχύ του για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση λήξης του πιστοποιητικού, ο ανάδοχος δεσμεύεται να προσκομίσει αντίγραφο του νέου σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των πέντε (5) εργάσιμων ημερών. (β) Οι υποψήφιοι που θα συμμετάσχουν για τις εκμεταλλεύσεις του ..... στις οποίες συμπεριλαμβάνεται το εστιατόριο, υποχρεούνται να καταθέσουν αντίγραφο Πιστοποιητικού κατά το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005 το οποίο θα πρέπει να αφορά στις Υπηρεσίες Catering (παραγωγή και διακίνηση έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων ή αντίστοιχες υπηρεσίες) για την Εγκατάσταση όπου θα γίνεται η παραγωγή των έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων που θα

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

διατίθενται στο εστιατόριο του ..... (3) Το γεγονός ότι τα Πιστοποιητικά ISO υποβλήθηκαν από τους δύο (2) οικονομικούς φορείς κατά παρέκκλιση των ανωτέρω προβλέψεων της διακήρυξης. (4) Τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 5, παράγραφο 3 του Παραρτήματος «Α» και στο Άρθρο 1, παράγραφο 3 του Παραρτήματος «Β» της διακήρυξης, σύμφωνα με τα οποία, σε περίπτωση μη υποβολής ή κατά παρέκκλιση των απαιτήσεων της διακήρυξης, υποβολής δικαιολογητικών του υποφακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά», η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. (5) Τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 14, παράγραφο 1 του Παραρτήματος «Α» της διακήρυξης, σύμφωνα με τα οποία, η απόρριψη προσφοράς γίνεται με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Η προσφορά του οικονομικού φορέα απορρίπτεται ως απαράδεκτη σε κάθε μία ή περισσότερες από τις κάτωθι περιπτώσεις: (α) Προσφορά που δεν καλύπτει πλήρως απαράβατους όρους της διακήρυξης. (β) Προσφορά που παρουσιάζει ουσιώδεις αποκλίσεις από τους όρους και τις τεχνικές απαιτήσεις της διακήρυξης. (γ) Έλλειψη οποιουδήποτε δικαιολογητικού ή/και παράβαση οποιασδήποτε υποχρέωσης που απορρέει από τα Άρθρα 6 έως 9 του παρόντος Παραρτήματος. **3.** Αποδέχθηκε την εισήγηση της Επιτροπής Διενέργειας σύμφωνα με το από 23 Αυγ 19 Πρακτικό Αξιολόγησης των Οικονομικών Προσφορών. **4.** Ενέκρινε, με βάση τα διαλαμβανόμενα στο από 23 Αυγ 19 Πρακτικό της Επιτροπής: α. Την αποδοχή των οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων «.....», «.....», «.....» και «.....», καθόσον διαπιστώνεται η πληρότητα, ορθότητα και κανονικότητα αυτών, καθώς και η συμφωνία τους με τους όρους της διακήρυξης. β. Την ανάδειξη ως προσωρινών μειοδοτών, με βάση το κριτήριο του διαγωνισμού ως ορίζεται στο Άρθρο 2 του Παραρτήματος «Β» και αφού ελεγχθούν και τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης, των κάτωθι: (1) Του οικονομικού φορέα «.....» για τις Εκμεταλλεύσεις του ..... επειδή μειοδότησε, καθόσον προσέφερε το υψηλότερο ποσοστό έκπτωσης επί των τιμών των βασικών ειδών της διακήρυξης, ήτοι ποσοστό 30,60% έναντι του 13% που προσφέρθηκε από τον έτερο συμμετέχοντα οικονομικό φορέα «.....». (2) Του οικονομικού φορέα «.....» για τις Εκμεταλλεύσεις της ....., επειδή μειοδότησε, καθόσον προσέφερε το υψηλότερο ποσοστό έκπτωσης επί των τιμών των βασικών ειδών της διακήρυξης, ήτοι ποσοστό 30% έναντι

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

του 15,21% που προσφέρθηκε από τον έτερο συμμετέχοντα οικονομικό φορέα «.....». 5. Αποφασίσθηκε περαιτέρω : α. Να ζητηθεί από τους προσωρινούς μειοδότες, τους οικονομικούς φορείς «.....» και «.....», η προσκόμιση των προβλεπόμενων δικαιολογητικών κατακύρωσης. β. Να ελεγχθούν τα εν λόγω δικαιολογητικά από την αρμόδια Επιτροπή. γ. Ομοίως, να εξεταστούν-αξιολογηθούν από την Επιτροπή τα επιπρόσθετα είδη και οι τιμές αυτών, που ενδεχομένως έχουν δηλωθεί από τους εν λόγω οικονομικούς φορείς στην οικονομική τους προσφορά. Επισήμανε δε ότι: (1) Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 2, παράγραφο 9 του Παραρτήματος «Β» της διακήρυξης, τα επιπρόσθετα είδη δεν λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της προσφοράς και η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα αποδοχής του συνόλου ή μέρους αυτών, καθώς και διαπραγμάτευσης των τιμών πώλησης αυτών, προκειμένου να συμπεριληφθούν στις συμβάσεις που θα υπογραφούν. (2) Εφόσον δεν έχει εξ αρχής κατατεθεί προσφορά για επιπρόσθετα είδη, υφίσταται η δυνατότητα προσθήκης αυτών μετά την υπογραφή της σύμβασης, κατόπιν υποβολής εκ μέρους του αναδόχου αιτιολογημένου αιτήματος και σύμφωνα με τις προβλεπόμενες περιτροποποίησης της σύμβασης διαδικασίες, ως καθορίζεται στο Άρθρο 5, παράγραφο 4 του Παραρτήματος «Β» της διακήρυξης. δ. Να υποβληθεί στη Δ/ση τεκμηριωμένη εισήγηση της Επιτροπής επί των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, καθώς και επί των τυχόν πρόσθετων ειδών (ως ανωτέρω παράγραφο), για την έκδοση Κατακυρωτικής Απόφασης από τον Ε.Ο.Δ.

3. Επειδή, ειδικότερα, με τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1228/2019 προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα «.....», η οποία υπέβαλε προσφορά μόνον για το Τμήμα του διαγωνισμού που αφορά στην εκμετάλλευση των κυλικείων και του εστιατορίου του ..... βάλλει κατά της άνω απόφασης της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος με το οποίο απέρριψε την προσφορά της, υποστηρίζοντας τα εξής: (i) Η αναθέτουσα αρχή εσφαλμένα αποφάσισε την απόρριψη της τεχνικής προσφοράς της ως απαράδεκτης, καθόσον η παραπομπή από την αναθέτουσα αρχή στις απαιτήσεις του άρθρου 1 υποπαρ. 1γ' και 1στ' Παραρτήματος Β' είναι όλως άτοπη και αντίθετη προς τις ίδιες τις προβλέψεις του, ως διατυπώνονται στη διακήρυξη, και άσχετη με τα υπό εξέταση πραγματικά περιστατικά. Δια της συναίρεσης στην οποία προέβη η αναθέτουσα αρχή των περ. 3 και 4 της υποπαρ. 1γ'

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

άρθρου 1 Παραρτήματος Β', στην ουσία διατυπώθηκαν από την αρχή και με εντελώς διαφορετικό τρόπο από τα οριζόμενα στο άρθρο 1 Παραρτήματος Β της διακήρυξης, οι επίμαχες απαιτήσεις διατήρησης ISO, ώστε να οδηγήσουν στο συμπέρασμα αποκλεισμού της προσφοράς της, καθότι τα εκ της διακήρυξης οριζόμενα στις επίμαχες υποπαραγράφους άρθρου 1, Παραρτήματος Β της, ουδόλως συνέχονται με το λόγο αποκλεισμού της τεχνικής της προσφοράς, κατά την προσβαλλόμενη, κατά την οποία ιδρύεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού απαίτηση που δεν έχει το πρώτον προσδιοριστεί από τη διακήρυξη, προσαυξάνοντας, κατά παρερμηνεία της διακήρυξης, τις υποχρεώσεις της ως συμμετέχοντα οικονομικού φορέα, με νέες που αφορούν όμως μόνον τον ανάδοχο. Ειδικότερα, δια των προαναφερόμενων σημείων της διακήρυξης, ήτοι των υποπαρ. 1γ' και 1στ' παρ. 1, άρθρου 1 Παραρτήματος Β', ορίζεται ότι, επιπροσθέτως των προβλεπόμενων στο άρθρο 5 παρ. 1.β.2. Γενικών Όρων Παραρτήματος Α της διακήρυξης, δικαιολογητικών, στην τεχνική προσφορά απαιτείται να προσκομισθούν - επί ποινή απόρριψης - τα κάτωθι: *«(...) ιγ. Αντίγραφο πιστοποιητικού κατά το διεθνές πρότυπο ISO 9001:2015 ή άλλο αναγνωρισμένο πρότυπο βασισμένο στις αρχές του συστήματος HACCP καθώς και αντίστοιχα ισοδύναμα ισχύοντα διεθνή ή/και ευρωπαϊκά ή/και εθνικά πιστοποιητικά, το οποίο θα αφορά στο αντικείμενο του διαγωνισμού [Διαχείριση Επιχειρήσεων Τροφίμων Κατηγορίας IV - Μαζικής Εστίασης και Αναψυχής], Για έκαστο πιστοποιητικό διευκρινίζονται τα ακόλουθα : (1) Το πιστοποιητικό θα έχει εκδοθεί από φορέα διαπιστευμένο από το ΕΣΥΔ ή άλλο φορέα διαπίστευσης, που μετέχει σε Συμφωνία Αμοιβαίας Ισότιμης Αναγνώρισης με το ΕΣΥΔ σχετικά με την Πιστοποίηση Συστημάτων Διαχείρισης της Ποιότητας. (2) Σε περίπτωση ιδιωτικού εγγράφου απαιτείται θεώρηση από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α του άρθρου 1 του Ν 4250/14, είτε επικύρωση από δικηγόρο. (3) Η πιστοποίηση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας της σύμβασης (αργική και τυγόν ανανέωση). Σε περίπτωση λήξης κατά τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, ο ανάδοχος υποχρεούται, επί ποινή έκπτωσης, για την ανανέωση της ισχύος του. (4) Σε περίπτωση που το πιστοποιητικό βρίσκεται σε διαδικασία ανανέωσης ο οικονομικός φορέας οφείλει να προσκομίσει τη σχετική αλληλογραφία που θα αποδεικνύει την ισχύ για το*

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση λήξης του πιστοποιητικού, ο ανάδοχος. *ιστ. Επιπλέον των ανωτέρω δικαιολογητικών οι υποψήφιοι που θα συμμετάσχουν για τις εκμεταλλεύσεις του ..... στις οποίες συμπεριλαμβάνεται το εστιατόριο, υποχρεούνται να καταθέσουν: (...) (3). Αντίγραφο Πιστοποιητικού κατά το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005 ή BRC Food ή IFS Food ή FSSC 22000 ή άλλο αναγνωρισμένο πρότυπο βασισμένο στις αρχές του HACCP. Το πιστοποιητικό θα πρέπει να αφορά cnic Υπηρεσίες Catering (παραγωγή και διακίνηση έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων ή αντίστοιχες υπηρεσίες) για την Εγκατάσταση όπου θα γίνεται η 7ταραγωγή των έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων που θα διατίθενται στο εστιατόριο του ..... Για το εν λόγω πιστοποιητικό ισχύουν κατά περίπτωση και τα διαλαμβανόμενα σε υποπαράγραφο ιγ (1) - (4) ανωτέρω.».* Στο άρθρο 94 του Ν. 4412/2016, ως προς το περιεχόμενο του φακέλου της τεχνικής προσφοράς, προβλέπεται ότι «(...) 4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης». Ακολούθως, κατά το άρθρο 100 ν. 4412/2016 ορίζεται η διαδικασία αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών στις ανοικτές διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, είναι όμως το άρθρο 104 Ν. 4412/2016, το οποίο καθορίζει τα στάδια κατά τα οποία κρίνεται η συμμόρφωση προς τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής, τις οψιγενείς μεταβολές και τις συνέπειες επί της προσφοράς, που ορίζει τα ακόλουθα: «2. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105. [...]. 2. Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες/ υποψήφιοι είχαν δηλώσει ότι πληρούν, σύμφωνα με το άρθρο 79, οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσφέρων / υποψήφιος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οι προσφέροντες/υποψήφιοι οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

αρχή σχετικά και το αργότερο μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 80». Επομένως, εκ του Νόμου, το δικαίωμα, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής για τον υποψήφιο/προσφέροντα ελέγχονται σε τρία χρονικά σημεία: (1) κατά τον χρόνο υποβολής προσφοράς/αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όπου ο υποψήφιος/προσφέρων δηλώνει στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ τη μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, (2) κατά τον χρόνο υποβολής δικαιολογητικών άρθρου 80 Ν. 4412/2016 από τον προσωρινό ανάδοχο που υποβάλλονται με τη διαδικασία και τους όρους του άρθρου 103 Ν. 4412/2016 και (3) κατά τον χρόνο που η απόφαση κατακύρωσης αποστέλλεται στον προσωρινό ανάδοχο προκειμένου αυτός να υποβάλει επικαιροποιημένα τα δικαιολογητικά άρθρου 80. Στην περίπτωση που επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις των εγγράφων της σύμβασης, τις οποίες ο υποψήφιος/προσφέρων είχε δηλώσει ότι πληροί (βλ. ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ), αλλά δεν τις πληροί πλέον, τότε μόνον οφείλει αυτός να το δηλώσει αμελλητί στην αναθέτουσα αρχή μέχρι την ημέρα έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών άρθρου 80, προκειμένου να διασώσει την εγγυητική επιστολή συμμετοχής του. Επομένως, η κρίση περί της συνδρομής των όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής γίνεται αποκλειστικά στα ανωτέρω συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παρ. 1, άρθρου 104, ν. 4412/2016, χρονικά ορόσημα και όχι αυθαίρετα. Συνεπώς η προσφορά κρίνεται κατά το στάδιο υποβολής της διά των οικείων δηλώσεων στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ (που προσκομίζεται ως δικαιολογητικά συμμετοχής, εν είδει προκαταρκτικής και προσωρινής αποδείξεως), και από τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται με την τεχνική προσφορά, η δε συνδρομή αυτή επιβεβαιώνεται και αποδεικνύεται πλήρως και οριστικώς, μόνο εφόσον ο μετέχων καταστεί προσωρινός ανάδοχος, όταν και καλείται να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακυρώσεώς του, ώστε να κατακυρωθεί ο διαγωνισμός σε αυτόν και να καταστεί οριστικός ανάδοχος. Διαχωρίζονται, επομένως, οι οικονομικοί φορείς - προσφέροντες με τον έναν από αυτούς που ορίζεται εν τέλει ο μοναδικός ανάδοχος των εκάστοτε υπό ανάθεση υπηρεσιών. Διαφοροποίηση, η οποία, εκ των εγγράφων της παρούσας διακήρυξης, παρουσιάζεται με πλήρη σαφήνεια, ιδίως, και ενδεικτικά, ως διαλαμβάνεται στους γενικούς όρους του παρόντος διαγωνισμού Παραρτήματος Α' άρθρου 15 παρ. 2, όπου η εγγύηση

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

συμμετοχής υποβάλλεται από τον προσφέροντα η οποία επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγυητικής καλής εκτέλεσης, ενώ στους λοιπούς προσφέροντες επιστρέφεται (i) μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης, (ü) μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ασφαλιστικών μέτρων ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών, και (iii) μετά την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον απαιτείται. Ομοίως, δια των οριζομένων άρθρου 15 παρ. 3 περ. γ' Παραρτήματος Β της διακήρυξης, καθίσταται σαφής η διαφοροποίηση μεταξύ οικονομικών φορέων και αναδόχου, αφής στιγμής, ως ορίζεται στον προαναφερόμενο όρο της διακήρυξης, η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης - η οποία υποβάλλεται μόνον από τον ανάδοχο - επιστρέφεται στον ανάδοχο μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του συμβατικού αντικειμένου, την εκπλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων, την εκκαθάριση τυχόν απαιτήσεων μεταξύ των συμβαλλομένων και την κατάθεση της αντίστοιχης εγγυητικής επιστολής καλής λειτουργίας. Η εν λόγω διαφοροποίηση ανάμεσα στους οικονομικούς φορείς και στον ανάδοχο, καθίσταται σαφής ακόμη και στους όρους της διακήρυξης, οι οποίοι κατόπιν παρερμηνείας από την αναθέτουσα αρχή, δημιούργησαν τον παρόντα, και υπό εξέταση ως προς τη νομιμότητά του, λόγο αποκλεισμού της συμμετοχής της, καθότι η περ. 3 παρ. Ι.ιστ' άρθρου 1 Παραρτήματος Β' της διακήρυξης, ως προς τα πρόσθετα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς και ειδικότερα σχετικά με την πιστοποίηση κατά το διεθνές Πρότυπο ISO 22000:2005 της εγκατάστασης όπου θα γίνεται η παραγωγή των έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων που θα διατίθενται στο εστιατόριο του ..... παραπέμπει στις περ. 3 και 4 παρ. Ι.ιγ' του ίδιου ως άνω άρθρου, όπου στην περ. 3 ορίζεται ότι η πιστοποίηση πρέπει να είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας και σε περίπτωση λήξης της ισχύος της, ο ανάδοχος υποχρεούται για την ανανέωσή της, ήτοι ο οικονομικός φορέας στον οποίο κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Ομοίως, η περ. 4 παρ. Ι.ιγ' άρθρου 1 Παραρτήματος Β' διαφοροποιεί τον οικονομικό φορέα από τον ανάδοχο, καθότι αφενός η ανωτέρω πιστοποίηση υποβάλλεται ως αποδεικτικό τεχνικής επάρκειας εντός του υποφακέλου των πρόσθετων στοιχείων του φακέλου της τεχνικής προσφοράς από τον οικονομικό φορέα

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

(βλ. άρθρο 5 παρ. 1.β.2. Γενικών Όρων Παραρτήματος Α της διακήρυξης), αφετέρου είναι μόνον ο ανάδοχος αυτός που υποχρεούται και δεσμεύεται όπως προσκομίσει εντός συγκεκριμένης προθεσμίας από την πρόσκληση σε αυτόν προσκόμισης δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103 σε συνδυασμό με το άρθρο 80 και 82 του ν. 4412/2016, μεταξύ άλλων και την απόδειξη περί της συνέχειας της πιστοποίησης κατά τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας που απαιτεί η διακήρυξη, σε περίπτωση ανανέωσης της ισχύος τους κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης και μέχρι την κατακύρωση. Προς επίρρωση τούτου, επικαλούμαστε τα οριζόμενα άρθρου 21 Παραρτήματος Α' της παρούσας διακήρυξης, δια του οποίου ορίζεται με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία ότι η διενεργούσα τον διαγωνισμό Υπηρεσία κηρύττει κατά δέσμια αρμοδιότητα έκπτωτο τον ανάδοχο στην περίπτωση που ο ανάδοχος *«δεν εξασφαλίσει την ανανέωση ισχύος των Πιστοποιητικών κατά το διεθνές Πρότυπο ISO κατά τη διάρκεια της σύμβασης»*. Ως εκ τούτου, ο ανάδοχος - και όχι ο απλώς συμμετέχων οικονομικός φορέας - βαρύνεται με την υποχρέωση απόδειξης της αδιάλειπτης ισχύος της πιστοποίησής *«(3)...καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας της σύμβασης (αρχική και τυχόν ανανέωση)»*. Σε περίπτωση λήξης κατά τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, ο ανάδοχος υποχρεούται, επί ποινή έκπτωσης για την ανανέωση της ισχύος του. (4) Σε περίπτωση που το πιστοποιητικό βρίσκεται σε διαδικασία ανανέωσης ο οικονομικός φορέας οφείλει να προσκομίσει τη σχετική αλληλογραφία που θα αποδεικνύει την ισχύ για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση λήξης του πιστοποιητικού, ο ανάδοχος δεσμεύεται να προσπορίσει αντίγραφο του νέου σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των πέντε (5) εργάσιμων ημερών. (...), κατά τα στάδια που ορίζονται από τη διακήρυξη και το ν. 4412/2016, ήτοι και ειδικότερα για την προσφεύγουσα, με την προσκόμιση καταρχήν εν ισχύ πιστοποιητικού ISO κατά την υποβολή της προσφοράς της, εφόσον ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος, με την προσκόμιση της ανανέωσης, καθώς και κατά τη διάρκεια της συναπτόμενης σύμβασης. Σημειωτέον δε ότι, δια της συγκεκριμένης διακήρυξης ορίζεται ότι οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν (1) ως δικαιολογητικά συμμετοχής - τεχνικής προσφοράς τα ακόλουθα: εγγύηση συμμετοχής, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), αρχείο της συνοπτικής περιγραφής του συμβατικού αντικείμενου, και τα λοιπά

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

απαιτούμενα άρθρου 1 Παραρτήματος Β' (άρθρο 5 Παραρτήματος Α' διακήρυξης), (2) υποφάκελο οικονομικής προσφοράς με τα απαιτούμενα οικονομικά στοιχεία (άρθρο 6 Παραρτήματος Α' διακήρυξης) και (3) ως δικαιολογητικά κατακύρωσης τα εξής: νομιμοποιητικά έγγραφα, έγγραφα και δικαιολογητικά άρθρου 80 Ν. 4412/2016, πιστοποιητικά από δημόσιες, δικαστικές ή διοικητικές αρχές και τα πρόσθετα δικαιολογητικά άρθρου 3 Παραρτήματος Β' της διακήρυξης (άρθρο 7 Παραρτήματος Α' διακήρυξης). Εντός των απαιτούμενων άρθρου 1 Παραρτήματος Β' της διακήρυξης, ως προς τα πρόσθετα στοιχεία του υποφακέλου τεχνικής προσφοράς, συμπεριλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, και το Πιστοποιητικό κατά το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005 που αφορά στις Υπηρεσίες Catering για την Εγκατάσταση όπου θα γίνεται η παραγωγή των έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων που θα διατίθενται στο εστιατόριο του ..... το οποίο νομίμως και παραδεκτά υποβάλαμε την 15η.05.2019, ήτοι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, εντός του υποφακέλου των πρόσθετων στοιχείων τεχνικής προσφοράς άρθρου 1 Παραρτήματος Β' μετά του φακέλου τεχνικής προσφοράς με τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά και έγγραφα άρθρου 5 Παραρτήματος Α'. (Σχετικό 2Α). Εφόσον, δε, ανακηρυχθούμε ανάδοχοι, πρόκειται κατά τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης να υποβάλλουμε μεταξύ των άλλων δικαιολογητικών κατακύρωσης και τη σχετική ανανέωση της πιστοποίησής μας. Συνεπώς δεν στοιχεί ούτε με τις διατάξεις της διακήρυξης, ούτε με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, περί προκαταρκτικής απόδειξης και διαδικασίας κατά στάδια, η όσιμη απαίτηση της προσβαλλόμενης πράξης περί υποχρέωσης υποβολής της ανανέωσης της πιστοποίησης εκτός διαδικασίας του διαγωνισμού, με πρωτοβουλία του συμμετέχοντα οικονομικού φορέα, καθώς η απόδειξη των δηλουμένων διά του ΕΕΕΣ αποτελεί βάρος του προσωρινού αναδόχου. Εν προκειμένω, ως προκύπτει από την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η τελευταία έχει συναιρέσει τις υπό στοιχεία 3 και 4 περιπτώσεις και προϋποθέσεις παρ. Ι.ιγ' άρθρου 1 Παραρτήματος Β' της διακήρυξης, οι οποίες συντρέχουν και όσον αφορά την πιστοποίηση κατά περ. 3 παρ. 1 ιστ' του ίδιου ως άνω άρθρου, διαλαμβάνοντας όλως αβάσιμα και κατά πλάνη περί των πραγμάτων και περί των όρων της διακήρυξης στους οποίους με εσφαλμένη ερμηνεία παραπέμπει, αναφέροντας στην προσβαλλόμενη πράξη ότι η διακήρυξη

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

δήθεν απαιτεί ότι «η πιστοποίηση θα πρέπει να είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σε περίπτωση που το πιστοποιητικό βρίσκεται σε διαδικασία ανανέωσης, ο οικονομικός φορέας οφείλει να προσκομίσει τη σχετική αλληλογραφία που θα αποδεικνύει την ισχύ του για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση λήξης του πιστοποιητικού, ο ανάδοχος δεσμεύεται να προσκομίσει αντίγραφο του νέου σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των πέντε (5) εργάσιμων ημερών». Πλην όμως, το εν λόγω χωρίο, που παρουσιάζεται ως η αιτιολογία απόρριψης της προσφοράς της, έχει μετατρέψει ανεπίτρεπτα τους οικείους όρους της διακήρυξης, και επομένως, ευλόγως συνάγεται ότι η αναθέτουσα αρχή προέβη στην όλως ανεπίτρεπτη συναίρεση των ανωτέρω προϋποθέσεων της παρούσας διακήρυξης επί σκοπώ τεκμηρίωσης της απόρριψης της προσφοράς μας, ούτως ώστε η ανάγνωση της διακήρυξης να εξυπηρετεί το σκοπό υποβολής νέων δικαιολογητικών εκ μέρους του οικονομικού φορέα, ενώ αντιθέτως, η υποχρέωση της περ. 4 παρ. Ι.Ιγ' άρθρου 1 Παραρτήματος Β' της διακήρυξης, ήτοι η προσκόμιση νέου πιστοποιητικού, η ισχύς του οποίου είχε λήξει, αφορά και βαρύνει τον ανάδοχο των υπηρεσιών, άλλως η διακήρυξη όφειλε να έχει προβλέψει εκ των προτέρων και τη διαδικασία υποβολής αντίστοιχων δικαιολογητικών σε χρόνο μεταγενέστερο του χρόνου υποβολής των προσφορών αλλά και σε χρόνο κατά τη διάρκεια της αξιολόγησής τους. Ως εκ τούτου, η απόδειξη περί της αδιάλειπτης πιστοποίησης κατά ISO 9001:2015 ή άλλο αναγνωρισμένο πρότυπο βασισμένο στις αρχές του συστήματος HACCP (υποπαρ. 1γ άρθρου 1, Παραρτήματος Β Διακήρυξης) και κατά το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005 ή BRC Food ή IFS Food ή FSSC 22000 ή άλλο αναγνωρισμένο πρότυπο βασισμένο στις φάσεις HACCP (υποπαρ. Ιστ, άρθρου 1, Παραρτήματος Β Διακήρυξης) καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας της σύμβασης, οφείλει να υποβληθεί παραδεκτά κατά την παρ. 1 άρθρου 104 Ν. 4412/2016 στο στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών άρθρου 80, ν. 4412/2016, εντός της καθοριζόμενης προθεσμίας για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης κατά την παρ. 1, άρθρου 103 του ίδιου νόμου, διατάξεις που καταστρατηγήθηκαν δια της προσβαλλόμενης με την παρούσα απόφασης, διότι η αναθέτουσα τελεί σε σύγχυση τόσο ως προς τα στάδια κατά τα οποία υποβάλλονται τα επιμέρους δικαιολογητικά και η αδιάλειπτη ισχύς τους, όσο και ως προς τις υποχρεώσεις

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων και του προσωρινού αναδόχου, με αποτέλεσμα και τη δημιουργία σύγχυσης ως προς τα δικαιολογητικά που απαιτείται να υποβάλλει ο οικονομικός φορέας, με τα δικαιολογητικά που υποβάλλει ο ανάδοχος κατόπιν της πρόσκλησης σε αυτόν από την αναθέτουσα αρχή της προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Σε κάθε περίπτωση, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, το ΕΕΕΣ, το οποίο νομίμως έχουμε υποβάλει ως δικαιολογητικά συμμετοχής, παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου. Ωστόσο, αυτή η καταρχήν εμπιστοσύνη δεν μπορεί να αποκλείσει τον ίδιο τον έλεγχο της αλήθειας και πραγματικότητας των δηλουμένων από την αναθέτουσα αρχή στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας προσκομίζει έγγραφα και δικαιολογητικά προς απόδειξή τους, καίτοι δεν υποχρεούται (ΑΕΠΠ 818/2018). Εν προκειμένω, δια του νομίμως υποβληθέντος εκ μέρους της προσφεύγουσας ΕΕΕΣ, τούτη υποστηρίζει ότι δήλωσε τη μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, ιδίως την πλήρωση των κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας (βλ. Μέρος IV “Κριτήρια Επιλογής” ΕΕΕΣ), και παράλληλα, ως ακριβώς απαιτεί η παρούσα διακήρυξη, υπέβαλε εντός του φακέλου της τεχνικής της προσφοράς τα απαιτούμενα αρχεία και δικαιολογητικά προς τεκμηρίωση της οριζόμενης εκ της διακήρυξης τεχνικής επάρκειας, μαζί με τον υποφάκελο τεχνικής προσφοράς με τα πρόσθετα στοιχεία αυτής, ως ορίζονται στο άρθρο 1 Παραρτήματος Β' της διακήρυξης, στα οποία, μεταξύ άλλων, συγκαταλέγονται και τα Πιστοποιητικά κατά τα διεθνή πρότυπα ISO που απαιτεί η διακήρυξη κατά το άρθρο 82 του ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, κατά την προσφεύγουσα, τούτη υπέβαλε πλήρη φάκελο με τα αξιούμενα και τα απαιτούμενα εκ της παρούσας διακήρυξης δικαιολογητικά και αρχεία κατά το στάδιο υποβολής προσφορών δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικής προσφοράς, με συνέπεια να θεωρείται ανεπίτρεπτο εκ πλευράς αναθέτουσας

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

αρχής ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα, ανεξαρτήτως παντός άλλου, για δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη διακήρυξη (ΕΑ ΣτΕ 18, 19/2011, 3703/2010, 1616, 254/2008), όπως επιχειρείται στην προκειμένη περίπτωση. Σημειωτέον δε ότι, σύμφωνα με την παρούσα διακήρυξη, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών είχε ορισθεί για την 15.05.2019, χρονικό διάστημα κατά το οποίο το προαναφερόμενο Πιστοποιητικό ISO 22000:2005 ήταν εν ισχύ προς απόδειξη της πλήρωσης της οικείας προϋπόθεσης περ. 3 παρ. Ι.ιστ' άρθρου 1 Παραρτήματος Β' της διακήρυξης, ως προς τα πρόσθετα στοιχεία εντός του υποφακέλου της τεχνικής προσφοράς. Επομένως, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της, το υποβληθέν πιστοποιητικό ήταν σε ισχύ με αποτέλεσμα να θεωρείται έγκυρο. Εξάλλου, η αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, επιβάλλει την κρίση επί των προδιαγραφών και προσκομιζομένων δικαιολογητικών κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή των προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construcrtion Ltd, Συλλογή 2001, σ. 1-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. 1-2043, σκέψη 54), καθώς οι προσφορές τους θα αξιολογηθούν στα επόμενα στάδια επί τη βάσει των όσων δήλωσαν, προσκόμισαν και εν τέλει ίσχυαν κατά τον ως άνω κρίσιμο χρόνο, ήτοι αυτόν της ολοκλήρωσης χρόνου υποβολής προσφορών, κατά τον οποίο, ήτοι την 15η.05.2019, προκύπτει αδιάσειστα η συμμόρφωση της τεχνικής της προσφοράς με τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας διακήρυξης. Το γεγονός δε, ότι η εν λόγω ισχύς του πιστοποιητικού έληξε την 11η.06.2019, ήτοι κατά τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, ουδόλως δύναται όπως επισύρει την ποινή απόρριψης της συμμετοχής της καθότι η πιστοποιημένη από διαπιστευμένο από το ΕΣΔΥ φορέα συμμόρφωσή της κατά τα απαιτούμενα σύμφωνα με τη διακήρυξη πρότυπα είναι αδιάλειπτη ως θα τεκμηριώσει κατά το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης σύμφωνα με την παρ. 1, άρθρου 103 και την παρ 1 άρθρου 104 ν. 4412/2016. Ειδικότερα, επικαλείται η προσφεύγουσα ότι υπέβαλε στον διαγωνισμό απόδειξη της συμμόρφωσης από το έτος 2007 κατά ISO 2000:2005, ήτοι το πιστοποιητικό της εταιρίας TÜV HELLAS με αριθμό μητρώου 049070036 ισχύος από 12.06.2016 μέχρι και 11.06.2019 που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα στις 12.06.2016. Η

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

συνεχής συμμόρφωσή της με το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας Τροφίμων σύμφωνα με το ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2005 πιστοποιήθηκε ακολούθως διά του με τον αυτό αριθμό μητρώου πιστοποιητικού, ισχύος από 12.06.2019 μέχρι και 29.06.2021 που της χορηγήθηκε στις 12.06.2019, το οποίο στη συνέχεια αναθεωρήθηκε λόγω πρόσθεσης υποκαταστημάτων, διά του πιστοποιητικού με τον αυτό αριθμό μητρώου και την αυτή διάρκεια ισχύος, που της χορηγήθηκε στις 15.07.2015. Συνεπώς, δεν συντρέχει ούτε περίπτωση απόρριψης της συμμετοχής της, ούτε περίπτωση οψιγενούς μεταβολής στις προϋποθέσεις που έχει δηλώσει ότι πληροί. **(ii)** Περαιτέρω, ενόψει έκδοσης δυσμενών για τους διαγωνιζόμενους πράξεων, η στάση της Διοίκησης υπαγορεύεται από την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να μην αφήνει τις αποφάσεις της εκτεθειμένες σε υπόνοιες αυθαιρεσίας και αιφνιδιασμού σε βάρος των διαγωνιζομένων. Προς τούτο, οι αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένες. Επομένως, η αιτιολογία πρέπει να είναι πλήρης, σαφής και ειδική, υπό την έννοια ότι πρέπει να εκτίθενται με πληρότητα και σαφήνεια τα πραγματικά περιστατικά και οι νομικοί λόγοι που οδήγησαν την αναθέτουσα αρχή στη συγκεκριμένη απόφαση, καθώς επίσης και οι σκέψεις με βάση τις οποίες το διοικητικό όργανο προέβη στην έκδοση της οικείας πράξης. Από την αιτιολογία πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της αναθέτουσας αρχής, κατά τρόπο ώστε αφενός να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου, για να μπορούν να προασπίσουν τα δικαιώματά τους και να επαληθεύσουν αν η απόφαση είναι βάσιμη, και αφετέρου στον εθνικό δικαστή να ασκεί τον έλεγχο νομιμότητάς του. Μία τέτοια επιταγή βρίσκεται σε απόλυτη εναρμόνιση με τη θεμελιώδη αρχή της διαφάνειας που διέπει το δίκαιο δημοσίων συμβάσεων και απορρέει και από το άρθρο 41 παρ. 2 στοιχ. α' ΧΘΔΕΕ, το οποίο εγγυάται το δικαίωμα χρηστής διοίκησης που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ως πτυχή του δικαιώματος άμυνας και την εν λόγω υποχρέωση της διοίκησης. Μία από τις βασικές αρχές σε εθνικό αλλά και πανευρωπαϊκό επίπεδο, είναι η αρχή της ασφάλειας δικαίου ή νομικής ασφάλειας. Ειδικότερη εφαρμογή της ανωτέρω αρχής συνιστά και η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, που μαζί με την απονομή εξατομικευμένης δικαιοσύνης συνιστά ουσιαστικό στοιχείο της αρχής του κράτους δικαίου. Στο

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

πεδίο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, εμφανίζεται με την έννοια ότι σε περίπτωση που οι αναθέτουσες αρχές έχουν υιοθετήσει την πρακτική να θεωρούν μια παράλειψη ως ασήμαντη και επουσιώδη, αυτές δεν δύνανται μεταγενέστερα να μεταβάλλουν άποψη και να θεωρήσουν ότι το εν λόγω σφάλμα είναι ουσιώδες και συνιστά λόγο αποκλεισμού από μια διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης. Περαιτέρω, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζομένους (βλ. ΣΤΕ 2434/2017, ΕΑ ΣΤΕ 637/2012, πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 107/2016 σκ. 10, 215/2013, 305/2011), και ακριβώς για το λόγο αυτό επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σ' αυτή τα προσόντα που απαιτούνται για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της αίτησης συμμετοχής, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, κατά το πνεύμα τόσο της ενωσιακής όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη ιδιότητας κρίσιμης για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό (βλ. ΣΤΕ 2635/2009). Στον εν λόγω κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού εντάσσονται επίσης και οι διευκρινίσεις που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή στους διαγωνιζομένους, με την έκδοση σχετικής πράξης παροχής διευκρινίσεων, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις προβλέψεις της πριν από την υποβολή της προσφοράς τους, ως προς σημεία των όρων διακήρυξης ή των τεχνικών προδιαγραφών, που χρήζουν περαιτέρω επεξηγήσεων, εφόσον έτυχαν δημοσιοποιήθηκαν εμπρόθεσμα με ανάρτηση στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού (βλ. ΣΤΕ 2628, 2148/2017, 2770/2013). Συναφώς, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπο ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κλπ). Επιπλέον, έχει κριθεί συναφώς ότι τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε. Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που οφείλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑΘ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση θ' , Σάκκουλας, σελ. 776). Στην προκειμένη περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή ανεπίτρεπτα προέβη σε παρερμηνεία των όρων και των προϋποθέσεων της διακήρυξης που η ίδια έχει θεσπίσει, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό υπόνοιες αυθαιρεσίας και αιφνιδιασμού εις βάρος της νόμιμης, παραδεκτής και πλήρως συμμορφούμενης με τους όρους και τις προδιαγραφές της παρούσας διακήρυξης προσφοράς της προσφεύγουσας, δη οικονομικότερης από την αντίστοιχη προσφορά που υπέβαλε η - κατά το χρόνο αυτό - προσωρινή ανάδοχος εταιρία. Η αιτιολογία δε της απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, κατ' αυτήν, ουδόλως εκτίθεται με σαφήνεια και πληρότητα, αφής στιγμής αφενός ουδόλως ανταποκρίνεται στα ειδικώς οριζόμενα εκ της διακήρυξης, αφετέρου προκύπτει ότι δεν έχει ακολουθηθεί μία συλλογιστική εκ της αναθέτουσας κατά τρόπο σαφή και μη διαφορούμενο, δεδομένου ότι αιτιολογικό έρεισμα απόρριψης της προσφοράς της αποτέλεσε φερόμενη παραβίαση όρου διακήρυξης, ο οποίος δημιουργήθηκε το πρώτον δια της αξιολόγησης της προσφοράς της από την επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού. Τα ανωτέρω, συνέχονται κατά τρόπο ουσιώδη και με την παράβαση της αρχής της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης, της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, αρχές οι οποίες διέπουν και το δίκαιο δημοσίων συμβάσεων καθ' όλα τα στάδια της εκάστοτε διαγωνιστικής διαδικασίας, καθότι η αναθέτουσα αρχή,

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

προβαίνοντας σε καταχρηστική άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας, διευρύνοντας τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων, “επινόησε” όλως αναίτια λόγο αποκλεισμού, μη προβλεπόμενο στα έγγραφα της σύμβασης με τον τρόπο που διατυπώθηκε στην αιτιολογία της προσβαλλόμενης Απόφασης, εν αντιθέσει αφενός με το ίδιο το γράμμα της διακήρυξης, που απαιτεί την προσκόμιση, κατά το στάδιο των δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς, από τον οικονομικό φορέα εν ισχύ πιστοποίησης για την εγκατάσταση όπου θα γίνεται η παραγωγή των έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων που θα διατίθενται στο εστιατόριο του ..... αφετέρου με την διαφοροποίηση μεταξύ οικονομικού φορέα και αναδόχου, με συνέπεια και τη διαφοροποίηση μεταξύ των δικαιολογητικών που υποβάλλει έκαστος κατά τα διακριτά μεταξύ τους στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας. Επιπλέον, δια της διάταξης άρθρου 102 Ν. 4412/2016, προβλέπονται τα ακόλουθα: «7. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφιών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς». Εκ της προαναφερόμενης διάταξης άρθρου 102 Ν. 4412/2016, συνάγεται ότι οι διευκρινίσεις αφορούν μόνο ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση. Ακολούθως, η διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής όπως αναζητήσει διευκρινίσεις αφορά νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά και όχι υποβληθέντα, μη νόμιμα κατά περιεχόμενο, δικαιολογητικά, καθόσον τυχόν μεταγενέστερη συμπλήρωση, των κρίσιμων μη νόμιμων δικαιολογητικών από τον οικονομικό φορέα θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή τους (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 58/2019, 135/2018, ΔΕφΑΘ 319/2017, πρβλ. ΣΤΕ2 454/2009, ΕΑ ΣΤΕ 457, 364/2009, 738/2009 κλπ). Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

προσφοράς του, ως στην προκειμένη περίπτωση, κατά την οποία αιτιολογικό έρεισμα απόρριψης της προσφοράς της αποτέλεσε το πρόσθετο δικαιολογητικά της τεχνικής της προσφοράς, ήτοι το πιστοποιητικό κατά το διεθνές Πρότυπο ISO 2200.0:2005, η ισχύς του οποίου φέρεται να έληξε την 11η. 06.2019, κατά τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, πλην όμως η τήρηση της ισχύος της είναι αδιάλειπτη, γεγονός που δεν εξέτασε η αναθέτουσα αρχή ως όφειλε δια διευκρινίσεων αρ. 102 Ν. 4412/2016, σε περίπτωση που είχε αμφιβολία περί της συνέχειας της πιστοποίησης. Η δε παροχή διευκρινίσεων επί της ισχύος της εν λόγω Πιστοποίησης, δεν ηδύνατο όπως τροποποιήσει, ή αλλοιώσει ή μεταβάλει το περιεχόμενο της νόμιμης προσφοράς της, καθώς αφορά στην αντικειμενική εξακρίβωση της αδιάλειπτης συνέχειας της πιστοποίησής της, προς απάλειψη οιασδήποτε αμφιβολίας της αναθέτουσας αρχής (βλ Απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, υπόθεση C-336/12 Manova) . Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή όφειλε εκ του Νόμου, προ της απόφασης αποκλεισμού της συμμετοχής της στην παρούσα διαγωνιστική διαδικασία όπως αναζητήσει διευκρινίσεις. **(iii)** Δεδομένων όλων των αναλυτικά διαλαμβανομένων ως άνω, προκύπτει, κατά την προσφεύγουσα, αδιάσειστα η νομιμότητα άσκησης της παρούσας προδικαστικής προσφυγής, καθότι δια της προσβαλλόμενης με την παρούσα απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η συμμετοχή της, όσον αφορά τις εκμεταλλεύσεις του ..... απορρίφθηκε από τη συνέχιση του διαγωνισμού με αιτιολογία ερειδόμενη σε προϋπόθεση της διακήρυξης που δημιουργήθηκε το πρώτον εκ της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού κατά το στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών τεχνικής προσφοράς. Το δε έννομο συμφέρον της επιρρωνύεται εκ του γεγονότος ότι έχει χορηγήσει μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης συγκριτικά με το χορηγηθέν εκ της προσωρινής αναδόχου, πλην όμως τούτο δεν αξιολογήθηκε από την αρμόδια επιτροπή και την αναθέτουσα αρχή, οι οποίες εξέλαβαν ως δεδομένη τη νομιμότητα αποκλεισμού της. Το αιτιολογικό έρεισμα απόρριψης της προσφοράς της από την αναθέτουσα αρχή επί των απαιτήσεων του άρθρου 1 υποπαρ. 1γ' και Ιστ' Παραρτήματος Β' ουδόλως συνδέεται με τον λόγο αποκλεισμού της τεχνικής της προσφοράς, ως αναφέρεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, κατά την οποία ιδρύεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού απαίτηση που δεν έχει το πρώτον προσδιοριστεί από τη διακήρυξη, προσαυξάνοντας, κατά

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

παρερμηνεία της διακήρυξης, τις υποχρεώσεις της ως συμμετέχοντα οικονομικού φορέα, με νέες που αφορούν όμως μόνον τον ανάδοχο. Ως εκ τούτου, και για όλους τους ανωτέρω αναλυτικά εκτιθέμενους λόγους, η προσβαλλόμενη της παρούσας απόφαση της αναθέτουσας αρχής καθ' ο μέρος εγκρίνει το με αριθ. Φ.831/ΑΔ/3051/22-07-19/ΥΠ/ΠΑ/ΔΔ Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού ως προς την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας, καθίσταται κατ' αυτήν ακυρωτέα ως αβάσιμη, ερειδόμενη υπό εσφαλμένη προϋπόθεση, ληφθείσα κατά πλάνη περί των πραγμάτων, αντίθετη με το γράμμα του Νόμου (παρ. 1 αρ. 104 Ν. 4412/2016) και τελούσα σε σύγχυση ως προς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που προσκομίζονται από τον οικονομικό φορέα με αυτά που απαιτούνται όπως προσκομισθούν από τον ανάδοχο. **(iv)** Περαιτέρω η προσφεύγουσα προβάλλει ότι δια της ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, αποκαθίσταται τούτη καταρχήν ως συμμετέχουσα στην οικεία διαγωνιστική διαδικασία, αλλά και ως προσωρινή ανάδοχος των υπό ανάθεση υπηρεσιών, αφής στιγμής έχει προσφέρει μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης από το αντίστοιχο της - έως σήμερα - προσωρινής αναδόχου.

4. Επειδή, με τη με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1235/2019 προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα «.....», η οποία υπέβαλε προσφορά για αμφότερα τα Τμήματα του διαγωνισμού, επιδιώκει την ακύρωση της αυτής ως άνω απόφασης της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος με το οποίο απέρριψε την προσφορά της και αιτείται περαιτέρω την απόρριψη των προσφορών των συμμετεχουσών εταιριών «.....», «.....» και «.....» για την ανάθεση της σύμβασης «.....», υποστηρίζοντας τα εξής: **(α)** Αναφορικά με την απόρριψη της προσφοράς της: Υποστηρίζεται από την αναθέτουσα αρχή, με βάση την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι έπρεπε η προσφεύγουσα να έχει αλληλογραφήσει με την Υπηρεσία και να τους ενημερώσει για την ανανέωση του παραπάνω πιστοποιητικού. Ωστόσο τα πιστοποιητικά που κατέθεσε η προσφεύγουσα ήταν, ως ισχυρίζεται, σε ισχύ κατά την ημερομηνία κατάθεσης της προσφοράς, ενώ εντός της προσφοράς υπήρχε υπεύθυνη δήλωση στην οποία κατονομάζε κάθε ένα πιστοποιητικό και δεσμευόταν, μεταξύ άλλων, ότι η ισχύ τους θα ανανεώνεται πριν τη λήξη τους. Δεν υπήρξε ποτέ σχετική ειδοποίηση της προσφεύγουσας προκειμένου να προσκομίσει κάτι περαιτέρω εντός πενθήμερης, όπως εκ του νόμου προ βλέπεται σε τέτοιου είδους

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

περιπτώσεις, προθεσμίας. Παράλληλα σε κάθε σημείο της διακήρυξης, όπου προβλέπονται οι λόγοι αποκλεισμού συμμετέχοντος, πρόκειται είτε για περίπτωση μη κατάθεσης συγκεκριμένου απαιτούμενου εγγράφου εντός της προσφοράς είτε για την μη παροχή εντός προθεσμίας συγκεκριμένων διευκρινίσεων. Δεν γίνεται πουθενά αναφορά για αποκλεισμό συμμετέχοντος λόγω μη προσκόμισης νέου εγγράφου μετά την κατάθεση της προσφοράς. Άλλωστε τα πιστοποιητικά ανανεώθηκαν, όπως δεσμεύτηκε η προσφεύγουσα και απαιτούνταν εκ της Διακήρυξης. Κατά συνέπεια η αιτιολόγηση της απόρριψης της προσφοράς της με το παραπάνω σκεπτικό παρίσταται, κατά την προσφεύγουσα, πλημμελής και πάντως δεν βρίσκει αιτιολογικό έρεισμα ούτε στο νόμο ούτε στην διακήρυξη του διαγωνισμού, αλλά στηρίζεται σε «δημιουργική ερμηνεία» της διακήρυξης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Εξάλλου το δεύτερο Πιστοποιητικό ISO 22000:2005 που κατέθεσε, αναφέρει ως πεδίο εφαρμογής «.....» κατατέθηκε ως εκ περισσού και για την πληρότητα του φακέλου της, καθώς η σχετική προϋπόθεση καλυπτόταν ήδη από τα λοιπά κατατεθειμένα πιστοποιητικά, τα οποία είναι έγκυρα και ισχυρά καθ' όλη τη διάρκεια της διαγωνιστικής διαδικασίας έτος και σήμερα. Συνεπώς η με το παραπάνω σκεπτικό απόρριψη της προσφοράς της δεν βρίσκει έρεισμα ούτε στο νόμο ούτε στη διακήρυξη και πρέπει κατ' ευδοκίμηση της προσφυγής αυτής να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη για τον λόγο αυτό. **(β)** Αναφορικά με τα πιστοποιητικά ποιότητας της μονάδας της προσφεύγουσας όπου θα γίνεται η προετοιμασία των φαγητών που θα προσφέρονται στο εστιατόριο 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, δηλώνει η προσφεύγουσα ότι νομίμως κι εμπροθέσμως υποβλήθηκαν πληρέστατα πιστοποιητικά με την προσφορά της και περιέχονται στον υποφάκελο με τον τίτλο «.....» που περιέχεται στον υποφάκελο με τον τίτλο «.....», του φακέλου με τον τίτλο «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ». Συγκεκριμένα πρόκειται για τα εξής πιστοποιητικά αφορώντα στο παρασκευαστήριό της, των οποίων η ισχύς ήταν ενεργή κατά την ημερομηνία κατάθεσης της προσφοράς της μέχρι και σήμερα: (1) ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2015, (2) ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2015, (3) ΕΛΟΤ 1801:2008 / ΟΙ ISAS 18001:2007, (4) ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2005. Πρόκειται εν ολίγοις για ελλιπέστατο έλεγχο του φακέλου προσφοράς της και σφάλμα της επιτροπής του εν λόγω διαγωνισμού. Συνεπώς η με το παραπάνω σκεπτικό απόρριψη της προσφοράς της είναι, κατά την

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

προσφεύγουσα, λανθασμένη και για το λόγο αυτό πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση. (γ) Αναφορικά με τους λοιπούς συμμετέχοντες υποψηφίους αναδόχους: (γ.i.) Η συμμετέχουσα «.....» συμπεριέλαβε στο τεχνικό μέρος της προσφοράς της ενδεικτικό μενού και όχι σύσταση των προσφερόμενων προϊόντων του εστιατορίου, όπως απαιτούσε η διακήρυξη. (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β'» ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, Ιο ΜΕΡΟΣ, Δικαιολογητικά - Κατάρτιση Προσφορών Άρθρο 1, περ. ιστ (1). Επίσης δεν κατέθεσε προδιαγραφές των βασικών ειδών του κυλικείου, αλλά δήλωσε μόνο συμφωνία με τις προδιαγραφές της διακήρυξης. Κατ' αυτόν τον τρόπο δεν αποτυπώνεται πουθενά συγκεκριμένο βάρος προϊόντος και συγκεκριμένα επιμέρους στοιχεία παρά μόνο γενικοί κανόνες οι οποίοι τίθενται εκ της Υπηρεσίας στη Διακήρυξη ως κατευθυντήρια γραμμή κι όχι προς εκμετάλλευση ώστε να παρέχει έτοιμα προϊόντα στους συμμετέχοντες. Επιπλέον για όλα αυτά τα προϊόντα δεν δηλώνεται η χώρα προέλευσης, όπως απαιτείται από τη διακήρυξη, μιας και στην πραγματικότητα είναι απλές κατευθυντήριες γραμμές και όχι πραγματικές προδιαγραφές συγκεκριμένων προϊόντων. Δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά της τις προδιαγραφές του προϊόντος του στραγγιστού γιαουρτιού και του σοκολατούχου γάλακτος, αλλά ούτε και της μπαγκέτας με ζαμπόν-τυρί (βάρους κατ' ελάχιστο 150γρ.) και της μπαγκέτας με καπνιστή γαλοπούλα-τυρί- μαγιονέζα (βάρους κατ' ελάχιστο 170γρ.). Συνεπώς η άνω συμμετέχουσα έπρεπε να αποκλειστεί από την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας λόγω των προαναφερθεισών πλημμελειών του φακέλου προσφοράς της. (γ.ii.) Η συμμετέχουσα «.....» δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά της προδιαγραφές ενός εκ του βασικού καταλόγου προϊόντος του αγελαδινού γιαουρτιού 3,85% λιπαρά παρά μόνο του αγελαδινού γιαουρτιού με 2% λιπαρά που δεν αντιστοιχεί με τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Ωστόσο κατέθεσε λοιπές προδιαγραφές άλλων στραγγιστών γιαουρτιών που απευθύνονται όμως σε ξεχωριστό βασικό / υποχρεωτικό προϊόν του καταλόγου, του στραγγιστού γιαουρτιού, όπως ρητώς αναφέρεται στη διακήρυξη (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «IV» ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, Ιο ΜΕΡΟΣ, Δικαιολογητικά - Κατάρτιση Προσφορών Άρθρο 1. περ. ιε'). Επίσης δεν κατέθεσε προδιαγραφές για τα βασικά / υποχρεωτικά προϊόντα του καταλόγου των κατηγοριών "Ροφήματα" και "Νερά - Αναψυκτικά - Χυμοί". Ως εκ τούτου δεν δηλώνεται συγκεκριμένο

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

βάρος των ε λόγω προϊόντων. Δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά της τις προδιαγραφές του προϊόντος του στραγγιστού γιαουρτιού ούτε και του σοκολατούχου γάλακτος. Ομοίως, δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά του τις προδιαγραφές της μπαγκέτας με ζαμπόν-τυρί (βάρους κατ' ελάχιστο 15(γρ.), στην μπαγκέτα δε με καπνιστή γαλοπούλα - τυρί δεν αναφέρεται βάρος τεμαχίου. Συνεπώς η άνω συμμετέχουσα έπρεπε να αποκλειστεί από την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας λόγω των προαναφερθεισών πλημμελειών του φακέλου προσφοράς της. (γ.iii.) Η συμμετέχουσα «.....» δεν κατέθεσε προδιαγραφές για τα βασικά / υποχρεωτικά προϊόντα του καταλόγου των κατηγοριών "Ροφήματα" και "Νερά - Αναψυκτικά - Χυμοί". (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β'» ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, Ιο ΜΕΡΟΣ. Δικαιολογητικά - Κατάρτιση Προσφορών Άρθρο 1. περίπτωση ιε'). Επίσης δεν κατέθεσε προδιαγραφές όλων των βασικών ειδών του κυλικείου αλλά δήλωσε μόνο συμφωνία με τις προδιαγραφές της διακήρυξης. Κατ' αυτόν τον τρόπο δεν αποτυπώνεται πουθενά συγκεκριμένο βάρος προϊόντος και συγκεκριμένα επιμέρους στοιχεία παρά μόνο γενικοί κανόνες οι οποίοι τίθενται εκ της Υπηρεσίας στη Διακήρυξη ως κατευθυντήρια γραμμή κι όχι προς εκμετάλλευση, ώστε να παρέχει έτοιμα προϊόντα στους συμμετέχοντες. Δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά της τις προδιαγραφές του προϊόντος του στραγγιστού γιαουρτιού, όπως απαιτούσε η διακήρυξη για τα βασικά / υποχρεωτικά προϊόντα, αλλά ούτε και τις προδιαγραφές του σοκολατούχου γάλακτος. (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β'» ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, Ιο ΜΕΡΟΣ, Δικαιολογητικά - Κατάρτιση Προσφορών Άρθρο Ι, περίπτωση ιε'). Ομοίως, δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά τις προδιαγραφές της μπαγκέτας με ζαμπόν-τυρί (βάρους κατ' ελάχιστο 150γρ.) και της μπαγκέτας με καπνιστή γαλοπούλα-τυρί μαγιονέζα (βάρους κατ' ελάχιστο 170γρ.) (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β'» ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ. Ιο ΜΕΡΟΣ, Δικαιολογητικά Κατάρτιση Προσφορών Άρθρο 1, περίπτωση ιε'). Εξάλλου, το πεδίο δραστηριότητας που δηλώνεται στην προσφορά της, όπως προκύπτει από το πιστοποιητικό αντικειμένου δραστηριότητας του Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών είναι «ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΖΥΜΗ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ (CATERING)», ενώ σαφώς προβλέπεται στο κείμενο της εν λόγω διακήρυξης ότι δεκτοί μπορούν να γίνουν μόνο οι συμμετέχοντες που ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο του

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

διαγωνισμού (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α» ΑΡΘΡΟ 3, «ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»). Ως αντικείμενο του διαγωνισμού δε και αντικείμενο της σύμβασης, δηλώνονται οι υπηρεσίες διαχείρισης κυλικείου (CPV: .....), οι οποίες ουδεμία σχέση έχουν με το πεδίο δραστηριότητας της ως άνω συμμετέχουσας εταιρείας.

5. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή έως την ημέρα εξέτασης των υποβληθέντων αιτημάτων λήψης προσωρινών μέτρων δεν είχε καταθέσει απόψεις περί αυτών.

6. Επειδή, κατά το άρθρο 363 παρ.1 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 του Π.Δ. 39/2017, έχει κατατεθεί, δεσμευθεί και πληρωθεί από την προσφεύγουσα «.....» ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ....., ποσού 1.440,00 € και από την προσφεύγουσα «.....» ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ....., ποσού 1.728,00 €.

7. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του και του χρόνου αποστολής δημοσίευσής του, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., και συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκούνται αμφότερες οι εν λόγω Προδικαστικές Προσφυγές ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

8. Επειδή, οι υπό κρίση Προδικαστικές Προσφυγές έχουν κατατεθεί εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους στις 30-9-2019, οπότε και έλαβαν γνώση αυτής οι συμμετέχοντες, η δε προσφυγή με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1228/2019 ασκήθηκε την 9-10-2019 και η προσφυγή με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1235/2019 ασκήθηκε την 10-10-2019.

9. Επειδή, επομένως, αμφότερες οι υπό κρίση Προδικαστικές Προσφυγές μετά των σχετικών αιτημάτων για τη λήψη προσωρινών μέτρων παραδεκτά και νόμιμα φέρονται προς εξέταση ενώπιον του 3ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1, 360 και 366 του Ν. 4412/2016 και 3 παρ. 1 και 15 του Π.Δ. 39/2017.

10. Επειδή, το έννομο συμφέρον εκάστης προσφεύγουσας εταιρείας στοιχειοθετείται στο γεγονός ότι έχουν υποβάλλει νομίμως και εμπροθέσμως την προσφορά τους στον υπόψη διαγωνισμό, προσδοκώντας

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

εύλογα έκαστη εξ αυτών να της ανατεθεί η εκτέλεση της δημοπρατούμενης σύμβασης.

11. Επειδή, περαιτέρω, οι προσφυγές δεν πιθανολογούνται ως προδήλως αβάσιμες, διότι σε κάθε περίπτωση έκαστη προσφεύγουσα προβάλλει ισχυρισμούς που δεν παρίστανται ούτε ως αόριστοι και ανεπίδεκτοι νομικής εκτίμησης, ούτε ως μη χρήζοντες επισταμένης νομικής αξιολόγησης. Εξάλλου η ζημία των προσφευγουσών από τη συνέχιση του διαγωνισμού είναι πρόδηλη και οπωσδήποτε μη αμελητέα.

12. Επειδή, εκ των ως άνω διατάξεων της σκέψης 9 της παρούσας και δη: α) εκ του αυτεπαγγέλτου χαρακτήρα της αρμοδιότητας και της δυνατότητας υποβολής σχετικού αιτήματος από τον προσφεύγοντα, β) της διατύπωσης του όρου *“κατάλληλα μέτρα”*, όπως αυτός περιλαμβάνεται στις ως άνω μνημονευόμενες διατάξεις, καταλείποντας περιθώριο ευχέρειας κρίσης στο Κλιμάκιο με μόνη δέσμευση την *“καταλληλότητά”* τους ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, γ) της παρ. 2 τόσο του αρ. 366 Ν. 4412/2016 όσο και του αρ. 15 ΠΔ 39/2017, οι οποίες αφενός ορίζουν ως τον γνώμονα αυτής της *“καταλληλότητας”*, την επανόρθωση της εικαζόμενης παράβασης και την αποτροπή ζημίας των όποιων θιγόμενων συμφερόντων και αφετέρου αναφέρουν ότι τα *“μέτρα που αναστέλλουν τη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ή την εκτέλεση οποιασδήποτε απόφασης λαμβάνει η αναθέτουσα αρχή”* *“συμπεριλαμβάνονται”* στην έννοια των *“καταλλήλων μέτρων”*, προκύπτει ότι το αρμόδιο για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής Κλιμάκιο έχει αρμοδιότητα όπως ελευθέρως κατά την κρίση του διαμορφώσει ad hoc τα όποια προσωρινά μέτρα επί σκοπώ προστασίας των επαπειλούμενων συμφερόντων του προσφεύγοντος, συμπεριλαμβανομένων, εξάλλου, των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, του εν γένει κύκλου ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων, των τρίτων μετεχόντων στη διαγωνιστική διαδικασία, όπως και του εν γένει και εν ευρεία έννοια δημοσίου συμφέροντος, ενώ αντιπαραβάλλει σε συνολικό επίπεδο τα οφέλη με τις επιπτώσεις εκ της λήψεως προσωρινών μέτρων, χωρίς να δεσμεύεται ως προς το περιεχόμενό τους από το τυχόν ειδικότερο αιτητικό της προσφυγής.

13. Επειδή, όσον αφορά στην ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. διαδικασία, το αντικείμενο πιθανολόγησης κατά την εξέταση περί ορισμού προσωρινών μέτρων και το κριτήριο χορήγησης αυτών, δεν εξαντλείται στην

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

παράβαση κανόνα του ενωσιακού ή εσωτερικού δικαίου ή της ανεπανάρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης του προσφεύγοντος, αλλά στον εντοπισμό μιας απτής και μη ασήμαντης αθροιστικής ζημίας επί των συμφερόντων του συνόλου των εμπλεκόμενων μερών. Σε κάθε δε περίπτωση, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας κατ' αρ. 25 παρ. 1 Συντ., θα πρέπει να επιλέγεται το μείγμα εκείνο μέτρων, το οποίο είναι εξίσου κατάλληλο για την αποτροπή και θεραπεία της επικαλούμενης παράβασης, πλην όμως το ίδιο προκαλεί την ελάχιστη δυνατή αντίρροπη βλάβη.

14. Επειδή, αν τυχόν οι προσφυγές ευδοκιμήσουν και οι λόγοι τους κριθούν ως νόμιμοι, εκτός του ότι η εκ της αιτίας αυτής μείωση του ανταγωνισμού θα ζημιώσει το δημόσιο συμφέρον και ειδικότερα το συμφέρον της αναθέτουσας αρχής, περαιτέρω το συμφέρον αυτό θα πληγεί και λόγω της ενδιάμεσης συνέχισης μιας ερειδόμενης σε μη νόμιμη απόφαση διαγωνιστικής διαδικασίας, με αποτέλεσμα οι αρνητικές συνέπειες από την ακύρωση της διαδικασίας αυτής - μετά από περαιτέρω πρόοδο της και προώθηση σε επόμενα στάδια - θα είναι μεγαλύτερες, τόσο για την αναθέτουσα αρχή όσο και για τους συμμετέχοντες, από την όποια εύλογη καθυστέρηση καταρχήν περάτωσης του συγκεκριμένου σταδίου της προκηρυχθείσας διαδικασίας.

15. Επειδή, εξάλλου, η εξέταση αμφοτέρων των προσφυγών έχει προσδιοριστεί, δια των υπ' αρ. 1550 & 1559/2019 Πράξεων της Προέδρου του 3ου Κλιμακίου, λίαν συντόμως και δη για την 4-11-2019, η όποια επίπτωση από τυχόν διαταγή αναστολής για εύλογο χρόνο της προόδου της διαδικασίας έως την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής κρίνεται ως αμελητέα και μη δυνάμενη να προκαλέσει οιαδήποτε ζημία στην αναθέτουσα αρχή ή τρίτους.

16. Επειδή, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το μόνο πρόσφορο και συγχρόνως αναγκαίο και εν στενή έννοια αναλογικό για τη θεραπεία και προστασία των διακινδυνευόμενων ως άνω συμφερόντων μέτρο είναι η αναστολή προόδου της διαγωνιστικής διαδικασίας για αμφότερα τα Τμήματα του διαγωνισμού και δη η αναστολή της αποστολής πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης, της προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης, του ελέγχου αυτών και της ανάδειξης του οριστικού αναδόχου της υπό ανάθεση σύμβασης έως την έκδοση απόφασης

Αριθμός απόφασης: Α 484, 485/2019

της ΑΕΠΠ επί αμοτέρων των προδικαστικών προσφυγών. Η αναστολή αυτή, προς τον σκοπό της διαφάνειας της διαδικασίας, την πληροφόρηση των διαδίκων και τον προγραμματισμό της αναθέτουσας αρχής δεν διατάσσεται με αόριστη, αλλά βεβαία, πλην εύλογη, για την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής διάρκεια και πάντως εντός του αποκλειστικού χρόνου του αρ. 367 παρ. 1 Ν. 4412/2016, χωρίς να καθυστερεί υπέρμετρα τη διαδικασία, ώστε να προστατευθούν και τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής για ταχεία πρόοδο αυτής. Το μέτρο αυτό σε κάθε περίπτωση θα αρθεί αυτοδίκαια με την έκδοση απόφασης επί της εν προκειμένω προσφυγής, κατ' αρ. 366 παρ. 1 Ν. 4412/2016.

17. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, το κρινόμενο αίτημα αναστολής, που σωρεύεται σε αμφοτέρες τις πιο πάνω προδικαστικές προσφυγές, πρέπει να γίνει δεκτό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται αμφοτέρα τα αιτήματα αναστολής.

Αναστέλλει για αμφοτέρα τα Τμήματα του διαγωνισμού την περαιτέρω διαγωνιστική διαδικασία της υπόψη διακήρυξης και δη την αποστολή πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης, την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, τον έλεγχο αυτών και την ανάδειξη του οριστικού αναδόχου της υπό ανάθεση σύμβασης έως την έκδοση απόφασης της ΑΕΠΠ επί αμοτέρων των προδικαστικών προσφυγών.

Διατάσσει την αναθέτουσα αρχή όπως διενεργήσει κάθε προβλεπόμενη από τη νομοθεσία ενέργεια και δημοσίευση περί της ανωτέρω αναστολής και όπως αναρτήσει ηλεκτρονικά την παρούσα απόφαση στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στον Άγ.Ιωάννη Ρέντη στις 18-10-2019 και εκδόθηκε την 21-10-2019.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ ΣΙΔΕΡΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΡΓΥΡΩ ΤΣΟΥΛΟΥΦΑ